

[N. Chr. Christensen.]

sidst vedtagne forhøjelse endnu ikke er trådt i kraft. Det turde dog være en ganske usædvanlig fremgangsmåde, der her foreslås anvendt. Den højtærede minister siger i sin fremsættelse, at de samlede forhøjelser for dagspressen, ugepressen og tidsskrifterne i 1961 blev reduceret fra 16,7 mill. kr. til 9,32 mill. kr.; halvdelen af denne forhøjelse skulle gennemføres fra 1. april 1962 og den anden halvdel fra 1. april 1963. Altså: endnu førend vi er nået til denne dato, kommer der forslag om en ny forhøjelse på det område, der blev behandlet i 1961. Det mildnes noget ved, at denne først skal træde i kraft fra 1. januar 1964, men her gælder i hvert fald ikke den argumentation, som bruges for forhøjelsen af brevportoen: at det er 5 år siden, der blev foretaget en justering. Den sidste del af justeringen er endnu ikke trådt i kraft.

Det kan siges, at den for dag- og ugeblade og tidsskrifter foreslåede forhøjelse er beskednen i forhold til de tal, etaten tidligere har jongleret med. Forhøjelserne er i lovforslaget anslået til 1,5 mill. kr. for dagblade og 2,1 mill. kr. for ugeblade. Men postetaten synes at være ganske ufølsom og kold over for, hvad dagspressen kan tåle af yderligere afgiftsbelastning, og synes også at være noget ufølsom over for det rent forretningsmæssige synspunkt, at etaten kan miste kunder ved, at pressen tvinges til at finde frem til andre distributionsformer.

Det er temmelig irriterende at se, at man i lovforslagets bemærkninger på ny konfronteres med en påstand om, at dagblade, ugeblade og tidsskrifter påfører postvæsenet et tab på 8 mill. kr. Jeg gad nok vide, hvorledes denne opstilling fremkommer. De pågældende blade og tidsskrifter betragtes åbenbart som noget besværligt, skønt det dog vist i andre kredse er anerkendt, at både pressen og tidsskrifterne hører med til en demokratisk, folkestyret statsfunktioner. Men selv om man ser bort herfra — og det gør postvæsenet åbenbart — er det en dårlig måde at behandle gode kunder på. Det, postvæsenet vil hævde, er, at udbringningen på landet er for dyr en foranstaltning. Den kan imidlertid ikke blive mere udbytterig for postvæsenet, hvis postbuddene ikke fik aviserne at gå med; men måske meningen er, at folk, der bor på landet, til sidst skal

hente deres post inde i byerne eller ved bestemte brevsamlingssteder. Derfor bliver vi nødt til i udvalget at se ikke mindst på dette forhold.

I udvalget ønsker vi også oplysninger frem om, hvor langt postetaten er kommet med rationaliseringen, derunder motoriseringen inden for landdistrikterne, endvidere om fremtidsplanerne med hensyn til 2 gange udbringning af post, og om der i det hele taget er fremtidsplaner om gennemførelse af noget rationelt på dette område.

Det glædede mig at høre, at den ærede socialdemokratiske ordfører nu åbenbart også har fået dette med ind i sine postale betragtninger. Jeg tror, vi trænger til en kulegravning af hele dette spørgsmål om modernisering. Jeg siger ikke noget til, at postvæsenet skal være en forretning, tværtimod, men er det en forretning, der drives på den rigtige måde? Det er dog noget, som folketetinget har lov til at tale med om, eftersom det er folketetinget, der skal tage ansvaret for de bestemmelser, der træffes her.

Lovforslaget har mange tekniske enkeltheder; skal vi drøfte dem tillige med den højtærede ministers bemærkninger om det forretningsmæssige motiv, bliver der et arbejde at gøre for det udvalg, som vil blive nedsat til videre behandling af lovforslaget.

Vi finder en nærmere dokumentation påkrævet for nødvendigheden af, at staten nu på dette område går i spidsen med en udgiftsforøgelse på et tidspunkt, da man ellers henstiller til erhvervslivet og til samfundsborgerne i det hele taget at vise mådehold med hensyn til udgiftsforøgelserne. Vi håber på, at den højtærede minister og den etat, som den højtærede minister står som ansvarshavende for over for folkestyret, vil være lydhør også for, at der er et begreb, der hedder besparelser i forbindelse med rationalisering, og at der er et begreb, der hedder en noget mere ensartet stilling for borgerne med hensyn til udbringning af post, end tilfældet er i dag.

Med disse bemærkninger vil jeg på mit partis vegne give udtryk for, at de forretningsmæssige synspunkter vil finde velvilje hos os, men at vi på den anden side vil møde lovforslaget med en vis kritisk vurdering i det udvalg, som det nu bliver henvist til.